

Yönetim Yazıları 7

Mesut KOYUNU Yönetim Danışmanlık & Vergi Hizmetleri | YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

“Para Nerde”

Şirket yönetimi aslında belirsizliklerin yönetimidir. Belirsizliği yönetebilmek ise iyi bir veri ağına sahip olmak, matematiğe dayalı analizler yapabilmek, doğru zamanda doğru kararlar verebilmek olsa gerek. Bizleri nakit yönetiminin her zamankinden daha önemli olacağı bir dönem bekliyor.

Nakit yönetiminin önemini Rahmetli Üzeyir Garip Bey'i anarak, O'nun anlattığı bir hikaye ile vurgulamak isterim.

Yönetici, elinde üç top ile hokkabazlık yapan bir cambaz gibidir. Bu üç toptan ikisi lastik diğeri camdır. Lastik olanlar arada sırada yere düşse de zıplar ve oyun devam eder. Bu iki top, şirket karı ve aktif büyüklüğüdür. Şirketler makul bir süre zarar etseler bile tolere edilebilir. Aktif büyüklükleri de belli bir zaman süresince negatif yönde gelişebilir. Bu durum şirketin battığı anlamına gelmez. Gerekli tedbirler alınarak yola devam edilir.

Son top yani cam olanı nakittir. Nakdi yönetemediğinizde, nakit darboğazına girdiğinizde, kar ederken, belli bir aktif büyüklüğünüz varsa bile bataabilirsiniz. Nakit yani cam top yere düşmüşse oyun bitmiş demektir.

Şirketlerin nakit yönetimlerinin, samimiyetle hazırlanmış nakit bütçelerinin olması ve sürekli yenilenmesi gerekir. Nakit bütçesi hazırlanırken bazı can alıcı noktalar özellikle takip edilmelidir.

-Yıl içinde ödenmesi gereken kredileriniz var mı? Bunların vadesinde yenilenmesi gerekiyor mu? Piyasa koşulları bunların yenilenmesine olanak tanıyor mu? Yenilendiklerinde faiz oranlarına/maliyetlerine yönelik beklentiniz nedir? Kısmen veya tamamen yenilenmemeleri halinde aksiyonunuz hazır mı?

-Enflasyon nedeniyle artan işletme sermayesi ihtiyacınız ne kadar? Bu tutarı nasıl karşılayacaksınız?

-Satış vadeleriniz kontrol altında mı? Fiili vadenin uzamaması için gerekli önlemleri aldınız mı?

-Tahsilat yöntemleriniz değişiyor mu? Eskisinden farklı olarak gününde havaleye doğru bir gidişat var mı?

-Satın alma vadelerinizi, fiyat artışına neden olmaksızın veya kredi faiz oranlarından kaynaklanacak maliyet artışlarından daha düşük maliyetler ile uzatma imkanınız var mı?

-Ücret artışlarına karşı nakit akışınız yeterli mi?

-Yıl içi yatırım ödemeleriniz için yeterli kaynak ayrıldı mı?

-Stoklarınız kontrol altında mı? Nakit sarfiyatına neden olan gereksiz hammadde ve mamul stoklarınız var mı?

Kuşkusuz bu ve benzeri soruları samimi verilerle cevaplamanız ve fazlasıyla iyimser bir nakit bütçesi hazırlamaktan kaçınmanız gerekir.

Nakit ile ilgili belirsizliklerin olduğu dönemde yatırımlarınızı da kontrol altında tutulmalıdır. Optimal vadede nakde dönüşmeyecek yatırımlarınız için mevcut nakit stoku veya kredi limitlerinizin tüketilmemesi gerekir.

Kredi ile yapılacak yatırımlarda da kredi vadesinin, yıllık ödeme tutarlarının yatırımın nakit (kardan daha öte) dönüşleri ile uyumlu halde olması planlanmalıdır.

Kur değişimlerinin yukarıya veya tersine dalgalanmalar gösterebileceği durumlar için, alış ve satışlarınızın farklı para birimlerinden olması halinde, ortaya çıkabilecek riskleri bertaraf edebilecek finansal enstrümanlardan yararlanılmalıdır.

İyi bir nakit bütçesinin temel taşı paranın nerede olduğunun takibidir. Yıl içinde oluşan karlarınızın bilançonuz içinde hangi kalemlerde stoklandığının tespiti çok önemlidir. Karın stoklanış biçiminde yaşanan olumsuzlukların önceden tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin derhal alınması gerekir. Sık sık para nerde sorusunun yanıtı aranmalıdır.

İyi bir nakit yönetiminin varlığı önemlidir. En kötü olanı sadece kara odaklanılıp nakdin takip edilmemesi ve bir nakit bütçesinin olmamasıdır.

Aman dikkat....